

ANDERS AUNE

Seterfossen

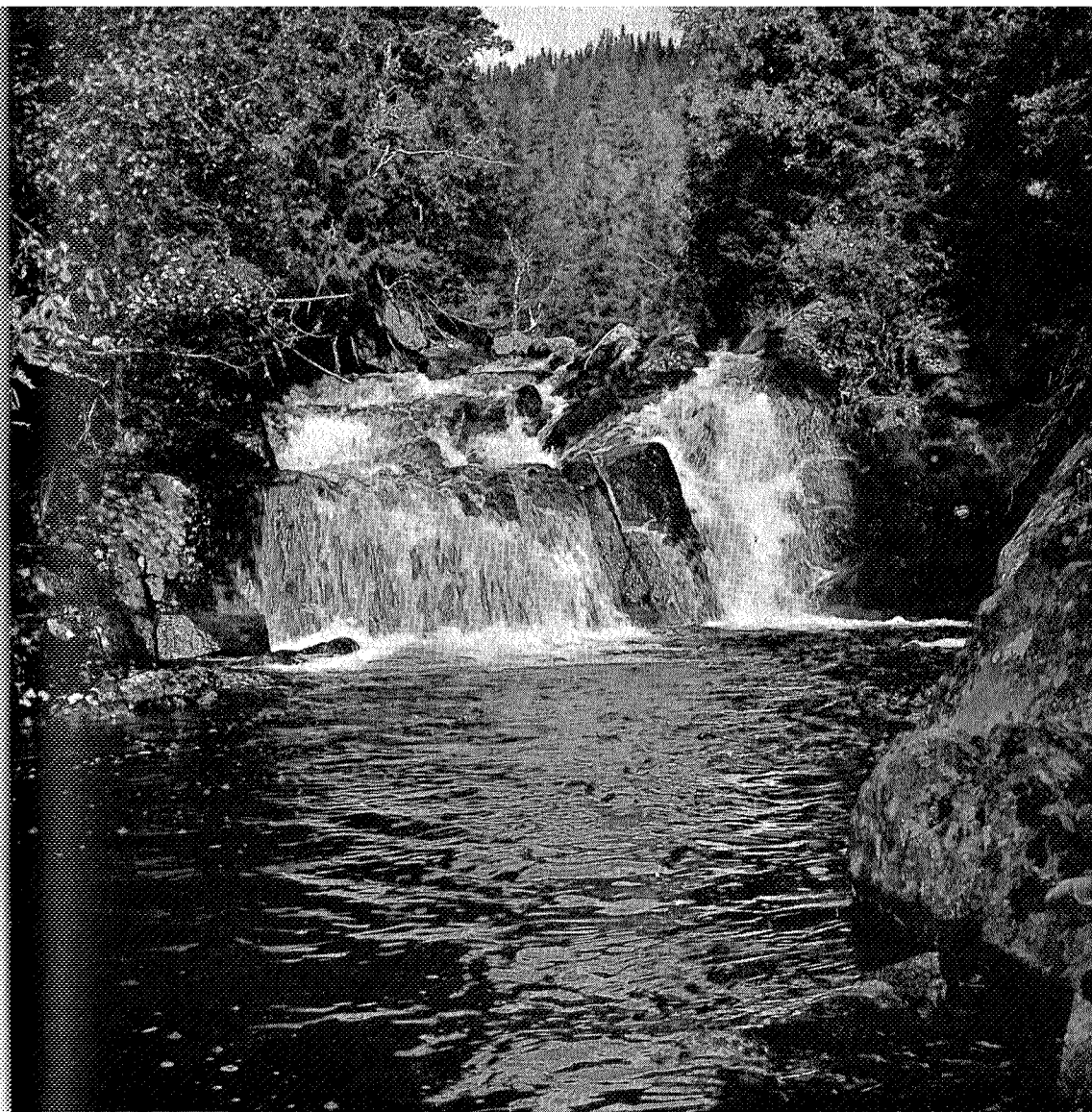
En vakker høstdag kom jeg igjen på Ingdalssetra. De gamle seterhusene sto der, værgrå og trauste som monumenter over ei tid som svant. Elva bruste forbi på sin vei mot havet, mørk og dyster etter regnet. Det var fredfullt og stille på setervollen. Ikke en gang ei bjelle blandet seg i suset fra den vesle fossen.

Men slik har det ikke alltid vært. For ikke så alt for lenge sia beitet bølingene rundt om i liene og gjeterguttene passet på at de kom i hus til natta.

Og i den mørke kulpen lurte storfisken. Det var bare det at den var så vanskelig å lure, men den var der, og vaksomme øyne fulgte snøret som drev med strømmen. Ville fisken bite, — eller? Ofte bet det, men bare sjelden en av de store. Og da var det glede.

Nå var ikke vassføringa noe å skryte av, og fossebruset var dempet i tonen, men i tider som er gått hendte det at elva i vårdøgnene brysket seg og med torden i stemmen forkynte at den var i stand til å bære tømmeret til sagbrukene ved fjorden. For hit ble tømmeret kjørt fra skogene omkring. I gamle dager så skogens folk en transportmulighet i hver ei lita elv. En eller annen plass var det en mulighet å demme for vatnet, for så å slippe det løs når det var behov for det.

I dag, etter at traktoren har overtatt etter vårflommen, synes vi det er ufattelig at det ble fløtet tømmer i denne elva. Det måtte da også være et vanskelig og farefullt arbeid i det kronglete elveløpet. Og en gang gikk det méd en mann da han skulle løse en tømmerfloke

Seterfossen

Foto: Forfatteren

ved Kløften. Han forsvant da haugen løsnet. Elva førte ham til bygds. Etter hva som blir fortalt, skal han være den første som er gravlagt på kirkegården på Ofstad.

Om storhendingenes tid er forbi for Ingdalselva kan den skaffe en fisker eller vandrer små hyggestunder. Mulighetene for fiske er

slett ikke dårlige, selv om villminken har gjort store innhogg i bestanden av fisk i elva. Men i tjønna den kommer fra vet vi at det er nok å ta av.

Og med vandreren kan det gå som med oss. Han kan bli sittende på en stein ved fossen og følge løvbladene seilas etter elva på vei mot det store ukjente, — og undergangen.

Ett er ihvertfall sikkert. Vi moderne mennesker har behov for kontakt med naturen. Og da kan en liten uanseelig foss i ei lita elv få oss til å falle til ro i ei oppreven tid.

ARNOLD
TGV. GISVOLD

Tegninger
av forfatteren

Fuggel-Jens

Friluftsmannen og naturelskeren, maleren og livskunstneren, Arnold Tgv. Gisvold, har skrevet denne artikkelen om en kar som godt kunne vært ham selv — — Fuggel-Jens på Smistad.

Med sine egne språkbilder, hentet fra naturen selv, gir han liv til et eiendommelig menneske.

Det var den tiden orrhanespillet skalv i veggene på den torvtekte Smistad gård, og i de grønne rutene på plassrommene som hørte denne gamle skoggården til. Bonden måtte opp i vårnatta og slamre med vinduet for å holde den leikesjuka fuglen unna. Hver bidige vår var det slik. — Jeg har selv sett det.

Og skogen sto tjukk og grop. Det var bare så vidt en skimtet rugden der den pistet over skogsveien.

— — —
Vinters tid lå orrfugl nedsnødd i innmark og skogsloner, flakset opp så tørrsnøen gauv. Beitende orrfugl i flokker slo til i bjørkene ved husveggen, uten at man la synderlig merke til det. Skudd smalt sjelden. Der vandret få jegere, en av dem var Fuggel-Jens.

Lykkelig eier jeg hans enkeltløpete haglgevær, rosen-damascener stål, nysølvbeslått og kunstferdig skåret stokk — glassøyne i dyrehodet. Kjøpte det i 1920, mens Olaf og Eline dyrket jord i ødemarken. Han hadde vel i sin tid satt børsen igjen der, tenkte vel bruke den på vårspillet heller titt. På Rønningen residerte gjennom tidene så mang ei kvit og fin en herre.

Ting kan tale.